

3.3.2. Strafferetsplejeudvalgets undersøgelse vedrørende bistandsadvokatens beføjelser og bistandsadvokatens medvirken under straffesagen

Af Strafferetsplejeudvalgets undersøgelse fremgår det, at reglerne om bistandsadvokatens beføjelser efter de adspurgtes overvejende opfattelse fungerer tilfredsstillende, og at der ikke umiddelbart er behov for udvidelser eller begrænsninger af bistandsadvokatens beføjelser.

Dog er det i flere hørings svar angivet, at det findes rimeligt, at bistandsadvokaten får adgang til sagens akter, uanset om der rejses tiltale eller ej. Det anføres i langt hovedparten af hørings svarene, at der ikke er et behov for udvidelser i relation til at stille spørgsmål til forurettede eller mulighed for en indledende afhøring, ligesom næsten alle hørings svar angiver, at der ikke er behov for en regel, hvorefter bistandsadvokaten kan anmode om yderligere bevisførelse – herunder anmode om førelse af nye vidner – på samme måde som forsvaren.

Det synes at fremgå af undersøgelsen, at hovedparten af retterne, herunder landsretterne, følger fremgangsmåden, som er beskrevet i landsretternes cirkulæreskrivelse af 15. maj 1985 vedrørende inddragelse af bistandsadvokaten ved berømmelse af domsforhandlingen.

Der henvises nærmere til betænkningens side 48 og betænkningens bilag 1.

3.3.3. Strafferetsplejeudvalgets overvejelser

Det er Strafferetsplejeudvalgets opfattelse, at velbegrundede bestræbelser på at sikre forurettede en bedre retsstilling ikke må kompromittere de grundlæggende principper i straffeprocessen. Nye regler om bistandsadvokatens beføjelser bør ikke føre til, at der skabes uklarhed om henholdsvis anklagers og forsvarers rolle, eller til, at en bistandsadvokat for forurettede kommer til at virke som en form for ekstra anklager.

Strafferetsplejeudvalget anfører, at udvalget i den kommende tid nærmere skal overveje spørgsmålet om forurettedes stilling i straffeprocessen generelt, dvs. i alle sagstyper, og at udvalget derfor ikke på nuværende tidspunkt finder at burde lægge op til mere vidtgående ændringer af generel karakter af reglerne om bistandsadvokatens rolle i straffeprocessen.

Udvalget har overvejet de enkelte punkter om bistandsadvokatens medvirken i den indenretlige behandling af sagen i dette lys.

3.3.3.1. Aktindsigt

I relation til den situation, hvor der ikke rejses tiltale, og sagen derfor henlægges, er der i Strafferetsple-

jeudvalget enighed om, at bistandsadvokaten som udgangspunkt bør have ret til fuldstændig aktindsigt.

Strafferetsplejeudvalget finder, at det må lægges til grund, at de nye regler om aktindsigt efter retsplejelovens §§ 41 a-41 f, ikke tilsigter at forringe retsstillingen for så vidt angår muligheden for aktindsigt. Udvalget anfører, at det må antages, at den nye bestemmelse i retsplejelovens § 41 g om meroffentlighed skal fortolkes i lyset af den tidligere gældende praksis vedrørende aktindsigt efter forvaltningslovens § 18. Når det i forarbejderne til § 41 g specifikt er nævnt, at der bør udvises imødekommethed, når forurettede i straffesager anmoder om aktindsigt, før sagen er endeligt afsluttet, er det udvalgets opfattelse, at bestemmelsen må fortolkes således, at en sådan anmodning om aktindsigt - som efter den tidligere praksis efter forvaltningslovens § 18 - i praksis altid bør imødekommes.

På denne baggrund og under hensyn til, at de nye regler om offentlighed i retsplejen er struktureret efter nærmere overvejelser i Retsplejerådet, finder Strafferetsplejeudvalget, at det må lægges til grund, at forurettede i voldtægtssager m.v. har samme ret til aktindsigt efter den nye bestemmelse i retsplejelovens § 41 g, som efter den tidligere bestemmelse i forvaltningslovens § 18. Strafferetsplejeudvalget foreslår derfor ikke en særlig regel om aktindsigt i disse tilfælde.

For så vidt angår adgangen til aktindsigt *indtil tiltalespørgsmålets afgørelse* har Strafferetsplejeudvalget overvejet, om der bør ske nogen generel udvidelse af adgangen til aktindsigt.

Under hensyn til, at spørgsmålet om udvidet aktindsigt hænger snævert sammen med spørgsmålet om bistandsadvokatens rolle i straffeprocessen, jf. ovenfor pkt. 3.3.3., finder udvalget ikke på nuværende tidspunkt, at der bør ske en generel udvidelse af adgangen til aktindsigt.

Udvalget finder derimod, at det forekommer mindre velbegrundet, at den gældende § 741 c, stk. 2, alene omfatter forurettedes *forklaring* til politirapport. Udvalget foreslår derfor, at adgangen til dokumenter forud for afgørelsen af tiltalespørgsmålet udvides til også at omfatte andet materiale vedrørende forurettede, herunder bl.a. lægelige udtalelser.

Udvalget finder, at den foreslåede udvidelse af § 741 c, stk. 2, 1. pkt., skal gælde i sager omfattet af retsplejelovens kapitel 66, og dermed ikke kun voldtægtssager. Der henvises til pkt. 3.5. nedenfor.

Der henvises nærmere til betænkningens side 64-67.